

MICHIEL SWEERTS TE ROME

DOOR

Dr. G. J. HOOGEWERFF.

In een vorigen jaargang van dit tijdschrift ¹⁾ werden enkele gegevens over MICHIEL SWEERTS door schrijver dezes in het licht gegeven, meerendeels geput uit de archieven te Rome. Deze gegevens mochten tot eenige gevolgtrekkingen leiden, waardoor over den vrijwel in duister liggenden levensloop van den schilder op sommige punten licht kon worden verspreid. In de eerste plaats bleek het geboortejaar: 1624.

Bij voortgezet onderzoek in de parochiale archieven te Rome zijn nog enkele berichten aan den dag gekomen, die het vroeger gepubliceerde aanvullen en nader bevestigen. De reeds vroeger door Prof. Dr. W. MARTIN uitgegeven biografische aantekeningen, ²⁾ in verband gebracht met de Romeinsche notities, deden vermoeden, dat SWEERTS in 1647, of „als men 't noodig vond speelruimte aan te nemen in 1646—'47" te Rome moest gekomen zijn. Deze gissing nu werd sedert volkomen bevestigd. Prof. Dr. FR. NOACK was zoo vriendelijk geweest mij indertijd mede te deelen, dat de meester van 1649 tot 1652 met zijn „compagni" in de Via Margutta woonde. Zijn opgaven had ik onlangs gelegenheid zelf te controleeren en bevond, dat SWEERTS *reeds in 't voorjaar van 1646*

¹⁾ 1911 (XXIX), blz. 134-138.

²⁾ *Oud-Holland* 1907 (XXV), blz. 138-156.

Oud Holland, 1916.

in de genoemde straat wordt aangetroffen, kennelijk pas aangekomen. De inschrijving in het oude bevolkingsregister luidt aldus: „MICHELE SUARSSI e HENRICO VIRDUNO, pittori. Comunicati. — HENRICO VIRDUNO heet niet „VERDUYN”, gelijk men op het eerste gezicht zou vermoeden, doch is dezelfde als ENDRICO FERDONCHO, blijkbaar = VERDONCK, die ook reeds in de vorige jaren, sedert 1643, in de Via Margutta woonachtig was. Een schilder HENDRIK VERDONCK is echter, voor zoover ik kan nagaan, in de annalen der Nederlandsche kunstgeschiedenis niet aan te wijzen. Alweder een nieuwelings! —

In 1647 is „MICHAELE SUARSSI” wederom ingeschreven, woonachtig in dezelfde straat, doch in een ander huis. Weder is hij in gezelschap van „HENRICO FIRDONOC” en bovendien van een zekeren „GIRALDO pittore”. Het drietal heeft een Italiaanschen knecht in dienst genomen, hetgeen op welstand wijst. Wij weten trouwens, dat SWEERTS van goeden huize („edelman”) was en dus vermoedelijk niet onbemiddeld.

In 1648 blijkt HENDRIK VERDONCK vertrokken en komen „GHERARDO, fiamengho pittore, con MICHELE, suo compagno” alléén voor. „Comunicati”, en zonder knecht.

In 1649 is SWEERTS, nadat zijn metgezel GERARD eveneens was afgereisd, nogmaals verhuisd en met een Franschen schilder, PIETRO genaamd, bij zekeren „ANDREA procuratore” en diens gezin gaan inwonen. Steeds in de Via Margutta. Hij was toen 25 jaar oud.

Voor gegevens uit de laatste jaren van SWEERTS’ verblijf te Rome zie men het boven aangehaalde artikel.

Verder dient er de aandacht op te worden gevestigd, dat de jonge meester gedurende heel zijn verblijf te Rome *als gebiecht en gecommuniceerd hebbende* staat ingeschreven. Daarmede is dus afdoende bewezen, dat hij katholiek was; hetgeen, behalve uit de voorstellingen van enkele zijner schilderijen, met waarschijnlijkheid reeds kon worden afgeleid uit het feit, dat hij 7 October 1647 gekozen werd, om voor de Accademia di San Luca bij zijn landgenooten de jaarlijksche aalmoezen op te halen ter gelegenheid van het feest van den H. patroon.

In de Via Margutta, die nog heden ten dage de straat der artiesten is bij uitnemendheid, komen in den loop van de 17e eeuw een groot aantal Nederlandsche kunstenaars voor; waaronder b.v. PIETER VAN LAER van 1628 tot 1639. Over diens verblijf te Rome hoop ik in een volgende bijdrage te handelen.

